

El xou de Giorgio "Armani"

Cinc-cents vestits.
La síntesi de
vint-i-nou anys
d'una carrera brillant.
Després
del Guggenheim
de Nova York,
Roma celebra el símbol
del "Made in Italy".
Parlem amb
Giorgio Armani.
I de Giorgio Armani.
Ho fan Martin Scorsese
i Bernardo Bertolucci.

Aquest... vestit... de venç...
El vaig dissenyar imaginant l'armari d'una dona dels anys trenta, esposa d'un arqueòleg, que ha de seguir el marit en els seus viatges." Falten menys de vint-i-quatre hores per a l'estrena de la mostra "Giorgio Armani. Retrospectiva", que durarà fins al 6 d'agost, i l'estilista, amb l'habitual samarreta blava i uns vaquers, passeja per les sales del Museu de les Termes de Diocleciana, sense paratenció al desgavell dels operaris que l'envolten. Passeja i conta anècdotes, records, llegendes.

Armani, que assoleix la seva cinquena etapa, té una història per a cadascun dels cinc-cents vestits que formen el nucli d'aquest espectacular xou, a càrrec de Germano Celant i Harold Koda, i muntat pel gran director teatral Robert Wilson. Els coneix un a un. Des del famós vestit que portava Richard Gere en *American Gigoló*, fins a la col·lecció Samurai; des de les primeres creacions de nit en organza, fins al darrer vestit creat per a Beyoncé. "Són fragments de vida", explica amb simplicitat. Per ser exactes, bocins d'aquells vint-i-nou anys de vida, des que aquest jove de Piacenza, crescut a Porta Ticinese, va decidir abandonar els estudis de medicina per dedicar-se totalment a la moda.

—Quan el Guggenheim de Nova York va anunciar, l'any 2000, que dedicaria una gran exposició al seu treball, els intel·lectuals novaiorquesos es revoltaren, acusant el museu de no saber distingir entre art i negoci...

—Sí, però des de llavors han passat quatre anys. I la retrospectiva ha con-

tinuat viatjant de ciutat en ciutat: Bilbao, Londres, Berlín i, ara, Itàlia.

—Què li respon a qui no considera la moda una forma d'art?

—Entenc que la moda no es pugui comparar amb la pintura i l'escultura. Però els vestits d'un dissenyador són sempre un producte creatiu. A Nova York, en prop de tres mesos, la mostra ha rebut al voltant de 350.000 visitants. I a Bilbao, mig milió. És per això que he decidit no aturar-me. Després d'Itàlia, l'exposició viatjarà a Shangai, Tòquio, Los Angeles i, finalment, tornarà a Itàlia, a Milà. Per tancar el cercle.

—Què sent sabent-se l'únic dissenyador viu que ha exhibit les seves creacions en els museus més grans del món?

—L'èxit és una cosa meravellosa, però no et permet d'afluixar el ritme. L'has de seguir tots els dies. Els dissenyadors ens hem d'esprémer el cervell cada temporada. Això requereix una gran elasticitat mental. Jo m'ocupo de cinc línies per a la dona i cinc per a l'home. És a dir, cada cinc mesos he de començar de nou.

—L'any 2003, el seu grup va facturar 1.255 milions d'euros. Entre col·leccions de vestits, maquillatge, mobles per a la llar, perfums, aviat una cadena d'hotels exòtics. Encara hi ha res que vulgui fer?

—Sí, treballar al cinema. Potser produir una pel·lícula sobre la moda. Ningú no ha aconseguit mai explicar-la de debò. Ni Robert Altman. El nostre univers és complex, més enllà del que es veu a simple vista. Sempre m'he estimat el cinema, perquè és un producte que roman en el temps. La moda, en el fons, es redueix a mitja hora de desfílada i després tot desapareix.

"L'èxit és una cosa meravellosa, però no et permet d'afluixar el ritme. L'has de seguir tots els dies. Els dissenyadors ens hem d'esprèmer el cervell cada temporada. Això requereix una gran elasticitat mental."

Martin Scorsese: "Armani ressalta les qualitats d'ambdós sexes"

Una relació nascuda sobre l'escenari fa més de quinze anys. Giorgio Armani i Martin Scorsese es van conèixer cap a la fi dels anys vuitanta, quan Scorsese es va encarregar d'un film petit sobre el dissenyador, amb el títol de *Made in Milan*. Des d'aleshores, el director de *Taxi Driver* i *Gangs of New York*, i el gran dissenyador piacentinà han col·laborat en diversos projectes. Tot desenvolupant una admiració mútua i una amistat que Scorsese ha acceptat explicar.

—Després de *Made in Milan*, ha tornat a treballar amb Giorgio Armani?

—Sí, Armani ha estat el productor executiu del meu documental *El meu viatge a Itàlia*.

—Com definiria l'estil de Giorgio Armani?

—En una paraula: elegant. Quan miro els seus vestits, el seu sentit de la línia, de la forma, del color, dels materials, la manera en què totes aquestes coses es mesclen entre elles, sempre percepció un enorme sentit de l'elegància. Una elegància vertadera, no forçada, com ocorre amb altres dissenyadors. De vegades, veus treballs d'altres creadors i penses que estan cercant, per tots els mitjans, d'assolir aquest caire *chic*. Amb Giorgio, en canvi, és un tot, és

orgànic. Per això, els seus vestits són intemporals. Elegantment intemporals.

—Vostè vesteix Armani?

—Sí.

—Quina actriu, segons vostè, representa millor l'estil Armani?

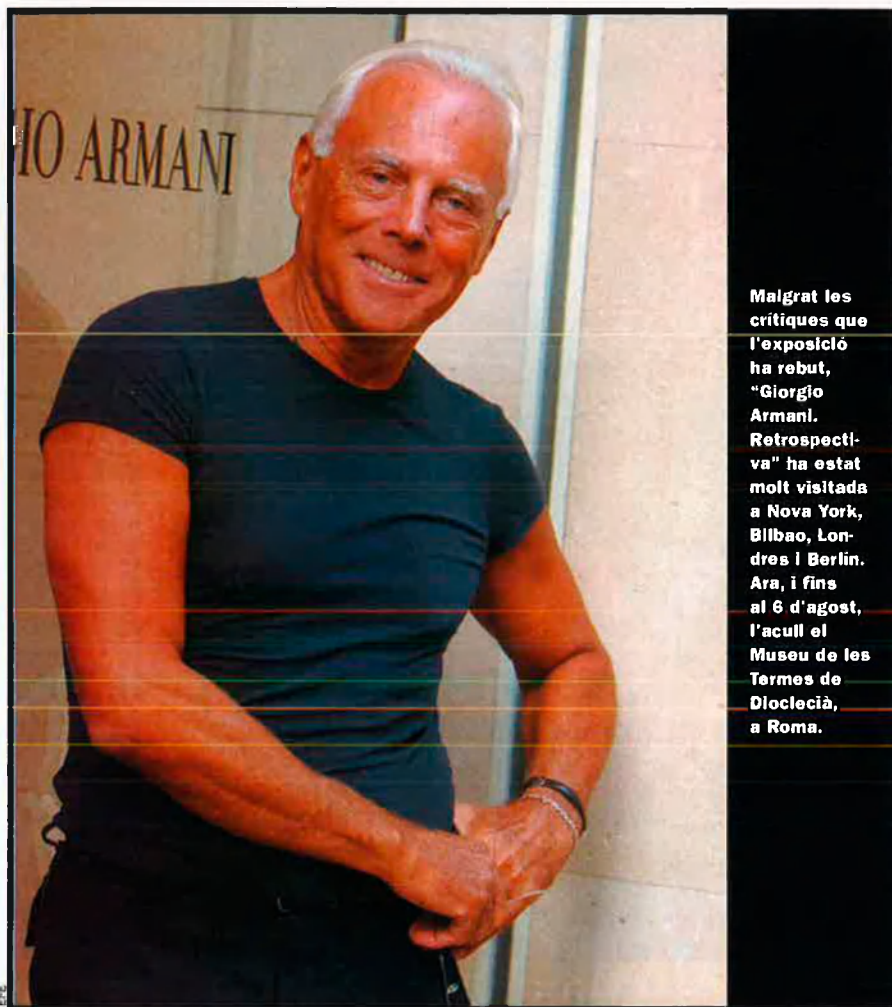
—Qualsevol que porti un vestit Armani, en resultarà revaloritzat. Una cosa realment interessant és la següent: Giorgio ha esta influït per la moda d'alguns clàssics de Hollywood, com ara films de Gary Grant i Katharine Hepburn. Per una altra banda, les dones que porten els seus vestits semblen tan elegants que jo crec que es podria dir que, fins i tot, ha fet un favor al món del cinema.

—No troba que les dones d'Armani són massa andrògines?

—De cap manera. Pel contrari, crec que l'estil Armani ressalta les millors qualitats d'ambdós sexes.

—Considera la moda una forma d'art?

—Sí, particularment quan parlem de la moda firmada per Armani. Conec Giorgio molts anys i sé que treballa com un artista i pensa com un artista. Però encara que no l'hagués conegut mai, entendria que és un gran artista simplement mirant-me els seus vestits.

Malgrat les crítiques que l'exposició ha rebut, "Giorgio Armani. Retrospectiva" ha estat molt visitada a Nova York, Bilbao, Londres i Berlín. Ara, i fins al 6 d'agost, l'acull el Museu de les Termes de Dioclecià, a Roma.

—Sempre ha estat considerat un precursor en el seu camp. Cap a on ha de mirar la moda per sobreviure al temps?

—Els dissenyadors han de fer vestits per a qui els porta, no per al seu ego. En el mercat ja no resta espai per a coses efímeres. Hi va haver un temps en què l'excentricitat venia. Ara ja no.

—S'ha sentit mai presoner del seu estil?

—Sovint. Cada vegada que escoltava algú que deia: Armani fa vestits per a les dones executives. He inventat una nova manera de vestir les dones, present peces de l'armari masculí, però jo faig vestits per a dones que també volen divertir-se, agradar, seduir. La premsa m'ha etiquetat, però sempre he fet moltes col·leccions de trencament. Aquesta exposició serà una sorpresa per a qui no coneix bé el meu treball.

—En quin sentit?

—Només una petita part d'aquesta ressenya és dedicada al meu famós gris, als meus *tailleurs*. La resta és color, creativitat, innovació. Sóc un passional. I m'estimo les dones. L'emoció més gran per a mi és veure com es transforma una model amb una peça meva.

Jacaranda Palck

© L'Espresso—EL TEMPS

Traducció: Yolanda Guirao

Bernardo Bertolucci: "Armani sotmet el seu talent al classicisme"

"Giorgio i jo ens vam conèixer fa molts anys a Sabaudia. Dos tímids que amagaven, amb prou feines, l'admiració que sentíem l'un per l'altre. Jo li vaig confessar que, de vegades, per a mi, la llargària d'una faldilla en una pel·lícula pot esdevenir més important que un moment narratiu essencial. Més encara: pot representar el moment clau narratiu. Sabia que m'havia entès més que qualsevol altre crític cinematogràfic." Com molts d'altres grans noms del cinema, Bernardo Bertolucci és un admirador del treball de Giorgio Armani.

—Què més recorda de la seva primera trobada?

—Giorgio em va confessar que els vestits de Gitt Magrini a *El conformista* l'havien inspirat enormement. Jo no vaig resistir-me i li vaig explicar que Diane Vreeland, agafada al braç d'Andy Warhol, m'havia gairebé beneït dient que, a *El conformista*, per primera vegada des de la fi dels anys trenta, havia trobat una cosa que creia perduda per sempre: el *glamour*.

—Ha treballat mai amb Armani?

—Una vegada ens va regalar uns vestits per a la Liv Tyier de *Bellesa robada*. Recordo que eren meravellosos.

—Què pensa del fenomen Giorgio Armani?

—Crec que la paraula fenomen no és la més adient per a descriure Giorgio Armani. Armani és un clàssic. Ho ha estat, encara que sembli un miracle, des dels primers vestits que va dissenyar. Diria que ha nascut clàssic i que aquesta és la condemna a què el sotmet el seu talent.

—Per a vostè, què és allò que fa del dissenyador un símbol de la nostra època?

—Armani aconsegueix capturar l'essència de la contemporaneïtat, sense tallar mai el cordó umbilical amb allò que, segons el meu parer, li va impressionar de molt jove: l'estil irresistible del cinema americà dels anys 35 al 38. En una ocasió, vaig dir que la moda al seu nivell acabava, inevitablement, acarasant la mort. Amb els seus ulls clavats en els meus, em va preguntar què volia dir. Per un moment, em vaig sentir atrapat, potser m'havia deixat portar pel meu entusiasme. La resposta em va venir de forma natural: "Pensa en els relleus dels laterals dels sarcòfags romans, plens de joves que ballen, lleugers, intercanviant-se garlandes de flors. No et recorden els teus nois i noies, amunt i avall, per la passarel·la?"